

KNNV Zoogdierwerkgroep Voorne

Quackgors

laatste controle.....

verslag 94

Muizen onderzoek

Quackgors 2020

Het Quackgors van Natuurmonumenten

25-31-augustus 2020

Inleiding

Dit gebied is onderzocht als onderdeel van een grootschalige inventarisatie door diverse werkgroepen van de KNNV afdeling Voorne. De aanleiding is het openstellen van de Haringvlietsluizen in het najaar van 2018 op een "kier" zodat bij hoog tij zout water het Haringvliet in kan stromen. Het Quackgors is het gebied welke het dichtst tegen de Haringvlietsluizen aanligt en waar mogelijk in de toekomst veranderingen in soortensamenstelling te meten zijn welke veroorzaakt zouden kunnen worden door het zogenaamde Kierbesluit. Ditzelfde onderzoek is deels ook in 2008 en geheel in 2018 en 2019 uitgevoerd.

Werkwijze KNNV Zoogdierwerkgroep

De werkwijze van de zoogdierwerkgroep van de KNNV is steeds hetzelfde. Er wordt gebruik gemaakt van Longworth inloopvallen, zogenaamde lifetraps. Dit type val bestaat uit een tunneltje met een valdeurtje en een leefruimte.

De vallen worden uitgezet met het deurtje open en op safe. De leefruimte wordt gevuld met hooi, pindakaas met haveremout en peen. Twee dagen later worden de deurtjes op scherp gezet en de val bijgevoerd met verse pindakaas met haveremout, peen en levende meelwormen.

Nadat de vallen zijn scherp gezet volgen 4 controles gedurende 2 vangnachten. De controles worden steeds om de 12 uur uitgevoerd. Bij de vierde controle worden de vallen weer meegenomen en thuis schoon gemaakt. Alle markeringsstapen worden dan ook weer uit het terrein verwijderd.

Tijdens de vier controles worden de vallen nagelopen. De gesloten vallen worden in een grote zak leeg gegooid waarna de muis wordt gedetermineerd en wordt losgelaten. Soms worden de muizen ter hand genomen om aan deelnemers te tonen en om foto's te maken.

De exacte plaatsing van de vallen wordt in het veld bepaald, meestal is dit in hoger opgaande begroeiing zodat de vallen uit het zicht en in de schaduw staan. In het terrein wordt altijd gezocht naar zoveel mogelijk verschillende type begroeiing om een goed beeld te krijgen van de muizenstand.

De vallen worden over het algemeen in rijen van 10 om de 10 meter geplaatst. Zo wordt een doorsnede gemaakt van een gebied.

voorbereidend werk

De KNNV zoogdierwerkgroep heeft zowel in 2008 als in 2018 en 2019 muizenonderzoek gedaan in het Quackgors. We hebben dit jaar bij het uitzetten van de vallen precies dezelfde locaties gebruikt als vorig jaar.

Kaart van het Quackgors met de vanglocaties

De locaties zijn ingemeten met een GPS en in een satellietfoto van Google Earth geplott.

De vallen zijn op 25 augustus uitgezet

Rij 1 stond op de rand van nat en droog op het schiereiland, ook nu bleek dat met storm de vallen onder water kwamen te staan, gelukkig gebeurde dat alleen bij het prebaiten: = 30 vallen

Rij 2 is exact gelijk gebleven = 10 vallen

Rij 3 stond net als vorig jaar langs het hek onder aan de dijk = 10 vallen

Rij 4 Het laatste stukje van deze rij is doorgetrokken tot het strandje, dit had te maken met het hoge water, de vallen stonden voor de zekerheid op het aanspoelsel = 30 vallen

Resultaten rij 1:

Rij 1 is geplaatst tussen elzen, wilgen, riet en guldenroede aan de noordzijde van de strandhaak

rij 1, 30 vallen: AC 066128-427454 tot 066330-427371					
321-350	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
huisspitsmuis	5	8	2	9	24
rosse woelmuis	5	2	3	2	12
veldmuis	6	7	8	6	27
dwergmuis					0
bosmuis	3	3	2		8
	19	20	15	17	71

Vergelijking 2018, 2019, 2020

rij 1	2018 30x	2019 30x	2020 30x
HSM	8	6	24
RWM	6	13	12
VM	13	13	27
DM	24	31	
BM	25	31	8
totaal	76	94	71

Dit jaar zijn de vallen al in augustus geplaatst, dat heeft ongetwijfeld invloed gehad op het aantal dwergmuizen. Opvallend is natuurlijk ook de stijging van het aantal huisspitsmuizen en daling van het aantal bosmuizen.

Rij 1, Eveline, Jaap, Jan Alewijn en Harry

foto Karel Adriaanse

Resultaten rij 2:

rij 2, 10 vallen: AC 066125-427463 tot 066054-427480					
311-320	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
huisspitsmuis	3	1	3	2	9
rosse woelmuis		1		2	3
veldmuis					0
dwergmuis					
bosmuis	4	6	4	4	18
	7	8	7	8	30

Vergelijking 2018, 2019, 2020

rij 2	2018 10x	2019 10x	2020 10x
HSM		8	9
RWM		1	3
VM		8	
DM			
BM	30	25	18
totaal	30	42	30

Rij 2 is geplaatst tussen elzen, wilgen, riet en helm met grote open plekken strand aan de zuidzijde. Ook in deze rij doet de huisspitsmuis het goed, veldmuizen werden er juist niet gevangen, die werden in rij 1 ook vooral aan het eind van de rij gevangen en meer naar het begin werden juist de rosse woelmuizen gevangen.

Resultaten rij 3

rij 3, 10 vallen: AC 066792-427449 tot 066872-427449					
301-310	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
huisspitsmuis	2	2	1	1	6
rosse woelmuis					
veldmuis	1	1			2
dwergmuis					0
bosmuis					0
	3	3	1	1	8
egel	1				

Rij 3 is onder aan de dijk langs het hek geplaatst.

Deze rij is gedurende het gehele onderzoek verstoord door een egel. Bij elke controle lagen er wel vallen uit elkaar of op z'n kop. Tijdens de eerste controle is de egel betrapt.

Resultaten rij 4

Rij 4 is in twee rijen langs het hek geplaatst, in het gebied vindt begrazing plaats met paarden, buiten het gebied groeien riet, kruiden en bomen. Tussen val 370 en 371 loopt een geul.

rij 4, 30 vallen: AC 067576-427411 tot 067369-427220

Vergelijking 2018, 2019, 2020

351-380	controle 1	controle 2	controle 3	controle 4	totaal
huisspitsmuis	3	5	1	3	12
rosse woelmuis	4	6	7	2	19
veldmuis	1				1
dwergmuis	2	4	4	3	13
bosmuis	3	4	2	5	14
	13	19	14	13	59

rij 4	2018 20x	2019 30x	2020 30x
HSM	1	1	12
RWM	15	35	19
VM		1	1
DM	3	16	13
BM	60	41	14
totaal	79	94	59

Opvallend in deze rij is de toename van het aantal huisspitsmuizen en de daling van het aantal bosmuizen.

Totaal aantal vangsten vergeleken met twee eerdere onderzoeken.

Steeds werden 80 vallen gebruikt.

Quackgors	2018	2019	2020
soort	totaal	totaal	totaal
huisspitsmuis	10	22	51
rosse woelmuis	28	49	34
veldmuis	14	23	30
dwergmuis	28	47	13
bosmuis	179	124	40
	259	265	168

De daling van het aantal dwergmuisen zal ongetwijfeld samenhangen met het vangstseizoen, in 2020 zijn de vallen al in augustus geplaatst. Opvallend is de stijging van het aantal huisspitsmuizen en daling van het aantal bosmuizen.

Met dank aan: Natuurmonumenten, Harry, Karel, Gerrit, Els, Nel, Eveline, Jaap, Ed, Erik en Wim.

Jan Alewijn Dijkhuizen